

er lig tre Femtedele af en fri Mands. Forholdet stiller sig dog selvfølgelig meget forskelligt i de forskellige Fag; der er Industrier, hvor Fangearbejdet er næsten lige saa intensivt som det frie Arbejde, ja i enkelte Fag, hvor der ikke kræves nogen speciel Uddannelse (Træfældning o l.), synes det endog, som om Fangerne præstere mere end fri Arbejdere under lige Forhold. Hvor det drejer sig om egentligt Fagarbejde, staar Fangen i Almindelighed under den fri Arbejder: Fangen er mindre intelligent — eller hans naturlige Intelligens er bleven afstumpet ved Lediggang og et uregelmæssigt Liv —, han er mindre duelig undtagen til saadant »fagligt« Arbejde, hvori han er bleven dygtiggjort under Udøvelsen af Forbryderhaandværket (Indbrudstyre), og hans Arbejdslyst rækker som oftest ikke videre end til det lettest mulige Arbejde.

For Specialister turde Bogens Slutnings-Afsnit være af betydelig Interesse. Det indeholder en Gengivelse af samtlige i de forskellige Stater gældende Lovbestemmelser om Fængselsarbejde.

A. J.

ROBERT BRUNHUBER. **Die Wertzuwachssteuer.** Zur Praxis und Theorie. Jena 1906. Gustav Fischer. (118 S.).

De stadig voksende Krav, der stilles til Kommuner-nes Virksomhed, have i Tyskland — som andetsteds — bragt Spørgsmaalet om en Udvidelse eller Omordning af de kommunale Skattesystemer paa Dagsordenen. Mange tyske Kommuner tilvejebringe en væsentlig Del af deres Indtægter ved Opkrævning af Tillægsprocenter til Stats-Indkomstskatten, og disse »Zuschläge« udgøre ofte 200 — 300 Procent af det Skattebeløb, der betales til Staten. At gaa ud herover anser man baade af nationaløkonomiske og af sociale Grunde for utilraadeligt, og man har derfor vendt Opmærksomheden imod Realskatterne for at opnaa den nødvendige Balance i Budgettet. Igennem en

er lig tre Femtedele af en fri Mands. Forholdet stiller sig dog selvfølgelig meget forskelligt i de forskellige Fag; der er Industrier, hvor Fangearbejdet er næsten lige saa intensivt som det frie Arbejde, ja i enkelte Fag, hvor der ikke kræves nogen speciel Uddannelse (Træfældning o l.), synes det endog, som om Fangerne præstere mere end fri Arbejdere under lige Forhold. Hvor det drejer sig om egentligt Fagarbejde, staar Fangen i Almindelighed under den fri Arbejder: Fangen er mindre intelligent — eller hans naturlige Intelligens er bleven afstumpet ved Lediggang og et uregelmæssigt Liv —, han er mindre duelig undtagen til saadant »fagligt« Arbejde, hvori han er bleven dygtiggjort under Udøvelsen af Forbryderhaandværket (Indbrudstyre), og hans Arbejdslyst rækker som oftest ikke videre end til det lettest mulige Arbejde.

For Specialister turde Bogens Slutnings-Afsnit være af betydelig Interesse. Det indeholder en Gengivelse af samtlige i de forskellige Stater gældende Lovbestemmelser om Fængselsarbejde.

A. J.

ROBERT BRUNHUBER. **Die Wertzuwachssteuer.** Zur Praxis und Theorie. Jena 1906. Gustav Fischer. (118 S.).

De stadig voksende Krav, der stilles til Kommuner-nes Virksomhed, have i Tyskland — som andetsteds — bragt Spørgsmaalet om en Udvidelse eller Omordning af de kommunale Skattesystemer paa Dagsordenen. Mange tyske Kommuner tilvejebringe en væsentlig Del af deres Indtægter ved Opkrævning af Tillægsprocenter til Stats-Indkomstskatten, og disse »Zuschläge« udgøre ofte 200 — 300 Procent af det Skattebeløb, der betales til Staten. At gaa ud herover anser man baade af nationaløkonomiske og af sociale Grunde for utilraadeligt, og man har derfor vendt Opmærksomheden imod Realskatterne for at opnaa den nødvendige Balance i Budgettet. Igennem en

Række af forskelligartede Forsøg paa at omforme de bestaaende kommunale Grundskatter saaledes, at de kunne blive i Stand til at tilfredsstille baade de fiskale og de sociale Krav, er man naaet til den Skattetype, der omhandles i ovenanførte Bog.

Skattens fortvivlet lange Benævnelse, der paa Dansk næppe kan gengives anderledes end ved »Værdistignings-skat«, forklarer saa nogenlunde dens Karakter: hver Gang en fast Ejendom overgaar til ny Ejer, tager Kommunen som Skat en vis Procentdel af Værdiforøgelsen mellem det stedfindende og det foregaaende Ejerskifte, dog saaledes, at det ikke er hele Forskellen mellem de to Købesummer, der lægges til Grund for Skattens Beregning, men kun den »ufortjente« Merværdi, den Værdistigning, der ikke skyldes Grundforbedringer, Nybygninger o. l.

Forf. gør i sin Bog udførligt Rede for denne Skatteforms Fordele og Mangler, og han viser gennem en lang Række af Eksempler, hvilke praktiske Vanskeligheder, der frembyde sig ved Skattens Anvendelse, men tillige hvorledes Vanskelighederne lade sig overvinde. Nogen lang Praksis foreligger der ikke til Støtte for en Bedømmelse af dette interessante Eksperiment, idet den første »Zuwachssteuer« indførtes i Frankfurt a. M. i 1904; Eksemplet er senere bleven fulgt af Köln, Gelsenkirchen, Dortmund og Essen, medens man staar i Begreb med at indføre Skatten i 3—4 andre Bykommuner, deriblandt selve Rigshovedstaden Berlin. Der foreligger allerede en ret anselig Litteratur om denne nye Skatteform, som i det hele taget i ualmindelig Grad har tildraget sig Opmærksomhed, men det er Dr. Brunhubers Fortjeneste første Gang at have samlet Materiale til en udtømmende Undersøgelse af de forskellige vedtagne og foreslaaede Skatteordninger. Forfatteren har paa en heldig Maade systematiseret de Punkter, der volde Tvivl og Vanskeligheder, og den altid vaagne Kritik, der gennemtrænger hans Fremstilling, gør Bogen dobbelt nyttig og instruktiv.

En Skuffelse bereder dog det Kapitel, der omhandler Værdistigningsskattens Virkninger — eller som efter sin Overskrift skulde omhandle Virkningerne. Men den Magerhed, der her er til Stede, er vel undskyldelig, naar det tages i Betragtning, at der kun er forløbet to Aar, siden Skatten første Gang blev ført ud i Livet.

A. J.

Litteratur-Notitser.

— Den Serie af Smaaskrifter om Forsørgelsesvæsen og Folkeforsikring, der udgives af »Centralförbundet för socialt arbete« i Stockholm (se forrige Aargang Side 615), er nu naaet til Nr. 12 i Rækken. De gennemgaaende udmærket oplysende Afhandlinger skildre Fattigvæsenets Organisation og forskellige Forsørgelses-Institutioner i en Række Lande. Af specielle Æmner fremhæves: »Om dibarn och deras mödrar i fattigvårdshänseende« (Dr. med. Ivar Svensson), »Åtgärder mot försumliga försörjare« (Borgmester Jacob Pettersson), »Fattigvårdsinspektion«, »Om hemortsrätt och godtgörelse för fattigvård« (Kammarrättsråd G. Hernmarck), »Samhällets barnavård« (Ebba Westberg).

»Ekonomiska Samsfundet i Finland« har udsendt 4. Binds 5. Hæfte og 5. Binds 1. Hæfte af sine »Föredrag och förhandlingar«. Af Indholdet er der særlig Anledning til at fremhæve en Afhandling af Direktør Edwin Sederholm om Kreditoplysningsvæsenet.